

Co-funded by
the European Union

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

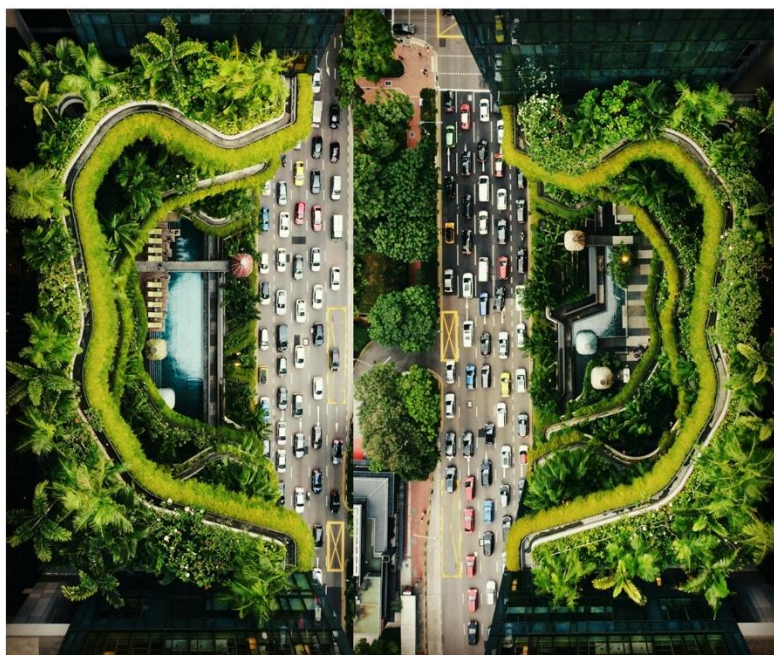
LUTSK
NATIONAL
TECHNICAL
UNIVERSITY

 **Politecnico
di Bari**

EVDOC
Joint Master Module Erasmus+ LNTU

Міністерство освіти і науки України
Національний Еразмус+ офіс в Україні
Луцький національний технічний університет
Політехнічний університет Барі, Італія
Луцька міська рада

Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у повоєнний період

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

20-21 травня 2025 року

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТАЛІ РОЗУМНІ МІСТА ТА ТЕРИТОРІЇ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

20-21 травня 2025 року

Луцьк
Луцький національний технічний університет
2025

УДК 711.4+504. 03

C-01

Рекомендовано

*Вченою радою Луцького національного технічного університету
(протокол № 10 від 31 травня 2025 р.)*

Рецензенти:

Вилгін Є. А. – д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця.

Цимбалюк І. О. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки

Редакційна колегія:

Вахович І. М. – д.е.н., професор (**головний редактор**); Кузьмак О. І. – д.е.н., професор (**заступник головного редактора**); Полінкевич О. М. – д.е.н., професор; Кузьмак О. М. – д.е.н., професор; Войчук М. В. – к.е.н.; П’єрпаоло Понтрандольфо - професор Політехнічного університету Барі, Італія.

Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у
C-01 повоєнний період: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (20-21 трав. 2025 р.) / відп.
ред. М. В. Войчук. Електрон. дані. Луцьк: ВІП ЛНТУ. 2025. 214 с.

ISBN 978-617-95522-0-5

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на Міжнародній науково-практичній конференції «Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у повоєнний період», що була проведена командою проєкту Модуль Жана Моне «Європейські цінності та найкращі практики розвитку міст і територій на шляху до сталого розвитку» (101174676-EVDOC-ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH) ЛНТУ 20-21 травня 2025 року. У публікаціях висвітлено питання присвячені прогресивним принципам та перспективам впровадження досвіду ЄС щодо сталого розвитку міст і територій України у післявоєнній відбудові.

Для науковців, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку економіки підприємства.

This publication was produced with the financial support of the European Union within the framework of the Jean Monnet Module project “European values and best practices in urban and territorial development towards sustainable development” (101174676-EVDOC-ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH).

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Lutsk National Technical University. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Ця публікація здійснена за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках реалізації проєкту Модуль Жана Моне «Європейські цінності та найкращі практики розвитку міст і територій на шляху до сталого розвитку» (101174676-EVDOC-ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH).

Фінансується Європейським Союзом. Висловлені погляди та думки належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Луцького національного технічного університету. Ні Європейський Союз, ні орган, що надає грант, не несуть за них відповідальності.

УДК 711.4+504.03

ISBN 978-617-95522-0-5

© Войчук М. В. (упорядкування), 2025

© Войчук М. В. (обкладинка), 2025

© Луцький національний технічний університет, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. РОЗУМНІ МІСТА ТА РОЗУМНІ ТЕРИТОРІЇ: ІНСТИТУЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ ТА МІСЬКЕ УПРАВЛІННЯ

Бехтер О. С.

МОТИВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ НА ОСНОВІ КРІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У ВІДНОВЛЕННІ ТЕРИТОРІЙ
У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД..... 10

Болдова А. А.

ВПЛИВ ESG-ФАКТОРІВ НА УМОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ:
ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ 11-12

Вавдіюк Н. С., Констанкевич І. В.

МЕТОДИ ІНТЕГРАЦІЇ ЦСР В ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ЛНТУ 13-15

Гальчич І. П.

ФОРМУВАННЯ МЕДІАЦІЙНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ
ПРАЦІВНИКІВ У ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В КОНТЕКСТІ МІСЦЕВОЇ
ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ..... 15-16

Данчевська І. Р.

ФІСКАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ
ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ..... 16-17

Диха М. В., Мацерук А. А.

РОЛЬ СТАРТАП-ПРОЄКТІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ SMART-ПІДХОДІВ ДО РОЗВИТКУ
ТЕРИТОРІЙ 17-19

Донець Д. М., Сенів Л. О.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ МІСЬКОГО УПРАВЛІННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 19-20

Єрмакова О. А.

ІНФРАСТРУКТУРНО-СЕРВІСНЕ ПРОЄКТУВАННЯ СЕКТОРУ АКВАКУЛЬТУРИ ЯК
ЕЛЕМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРИМОРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ 21

Єрмоленко О. О.

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ В МІСЬКОМУ УПРАВЛІННІ 22-23

Жиляков С. В.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗЕЛЕНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У РЕКОНСТРУКЦІЮ
ПОСТКОНФЛІКТНИХ ТЕРИТОРІЙ ЯК МОЖЛИВІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ТА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ 23-26

Ковальчук О. В.

АКТУАЛЬНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ ЛОКАЛЬНИХ БІЗНЕСІВ У СИСТЕМУ РОЗУМНОГО
МІСТА..... 26-27

Корецька Н. І., Різник Д. Р.

ОЦІНКА ДОТРИМАННЯ ЦСР 5 «ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ» В ЛНТУ ТА ВНУ ІМЕНІ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ 27-29

Крушинська А. В., Ярощук В. О.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ФАКТОР
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ 29-31

Ляшенко Д. О., Балик У. О.

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІОТ В ІНФРАСТРУКТУРУ
РОЗУМНОГО МІСТА..... 31-33

Мостовенко Н. А.

МУНІЦИПАЛЬНІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ:
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ДОВІРИ 33-35

**СЕКЦІЯ 1. РОЗУМНІ МІСТА ТА РОЗУМНІ ТЕРИТОРІЇ:
ІНСТИТУЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ ТА МІСЬКЕ УПРАВЛІННЯ**

<i>Полінкевич О. М.</i> УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ МІСТ ТА ТЕРИТОРІЙ НА ЗАСАДАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	35-36
<i>Поліщук В. Г.,</i> ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІСЛЯ ВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ МІСТ В УКРАЇНІ	36-38
<i>Пундор Ю. О., Різник Д. Р., Ковальчук Д. П.</i> РЕГУЛЮВАННЯ ДОТРИМАННЯ ЦСР 5 «ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ» В ПРОГРАМІ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА»	38-39
<i>Салінко Г.О., Лорія М.Г.</i> РОЛЬ РОБОТОТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ У РОЗЧИЩЕННІ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІСЛЯ БОЙОВИХ ДІЙ	39-40
<i>Самарічева Т. А., Ниник Я. В.</i> ПРОБЛЕМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	40-42
<i>Старик С. П., Романенко Я. М.</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР У ГАЛУЗІ НАДТВЕРДИХ МАТЕРІАЛІВ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ	42-45
<i>Степура Т., Колещук Д.</i> РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТІВ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ.....	45-47
<i>Стеценко Т. В., Півняк Ю. Б.</i> БЮДЖЕТ УЧАСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЕКОСИСТЕМИ РОЗУМНОГО МІСТА.....	47-49
<i>Теліщук М. М., Купріянова А. О., Терешко І. В.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН В ЕКОНОМІКУ МІСТ, ЩО ВІДНОВЛЮЮТЬСЯ	49-51
<i>Тринчук В. В.</i> СТРАХОВА РЕКЛАМА ПІД ЧАС ВІЙНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ.....	51-53
<i>Урбан О. А.,</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПОЗИТИВНОГО НІМЕЦЬКОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ РОЗУМНИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ	53-55
<i>Химич І.Г.,</i> МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: ПІДТРИМКА УКРАЇНИ	55-57
<i>Хомяк Н. Л.</i> СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ	57-59
<i>Шевченко С. Г.,</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У ВОЄННИЙ ЧАС: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ	60-61
<i>Ivanova R. Yu.,</i> INTERNATIONAL ORGANIZATIONS FOR FINANCIAL MECHANISMS FOR THE RECOVERY OF CITIES AND TERRITORIES IN UKRAINE	61-62
<i>Kuzmak Olena, Kuzmak Oleh</i> IMPLEMENTATION OF COMPLIANCE APPROACHES IN THE GOVERNANCE OF SMART CITIES: EUROPEAN BENCHMARKS AND UKRAINIAN CHALLENGES	63-65
<i>Pierpaolo Pontrandolfo</i> SUSTAINABLE COMPANIES IN THE EU: BEST PRACTICES AND POLICY SUPPORT	65--67
<i>Voichuk Maksym</i> PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION IN THE EUROPEAN UNION IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE, INCLUSIVE URBAN DEVELOPMENT	67-68

- посилити довіру громадян до місцевої влади;
- залучити молодь до місцевого розвитку;
- інтегруватися в європейську цифрову екосистему.

Для цього необхідна політична воля, підтримка партнерів та формування критичної маси компетентних команд у громадах. Імплементация німецького досвіду – це не механічне копіювання, а творчий процес адаптації кращих практик до українського контексту.

Бачинський, А. Д. Смарт-території як інструмент забезпечення сталого розвитку регіонів України // *Регіональна економіка*. – 2023. – №1. – С. 68–75.

Федеральне міністерство внутрішніх справ Німеччини. *Smart Cities – Modellprojekte*. URL: <https://www.smart-city-dialog.de/> (дата звернення: 02.04.2025).

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. *Концепція розвитку “розумних міст” в Україні*. – К., 2021. – 32 с.

Wiegandt, C.-C. (Ed.). *Smart City – Visionen und Wirklichkeiten*. – Wiesbaden: Springer VS, 2020. – 312 S.

Kegel, S., & Rode, P. *Smart Cities in Germany: Approaches, Challenges, and Lessons*. – *Journal of Urban Affairs*. – 2022. – Vol. 44(3). – P. 345–360.

Химич І.Г., кандидат економічних наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: ПІДТРИМКА УКРАЇНИ

Зрозумілим виступає той факт, що країна, яка перебуває в умовах війни потребує значних капіталовкладень у забезпечення та підтримку якісної реалізації власної сфери мілітаризації.

В Україні повномасштабна війна триває ще з початку 2022 р., що принесло багато змін та перегляд пріоритетних напрямів щодо забезпечення й підтримки життя населення та бізнесу в державі в цілому. Проте, нестача фінансово-економічних ресурсів вийшла на першу позицію як одне із найголовніших завдань щодо підтримки функціонування держави. Власне, тому й було залучено для вирішення цього питання допомогу від міжнародних партнерів. Відомо, що всі наявні власні надходження в державний держбюджет країни спрямовуються, перш за все, на фінансування рівня її сфери оборони. А такий вид видатків складає близько половини всього бюджету держави.

Проте, фінансування всіх необхідних цивільних видатків щодо державного бюджету, уряд країни забезпечує за рахунок надання міжнародної фінансової допомоги, розмір потреби у здійсненні такого зовнішнього фінансування на 2025 р. дорівнює 38,4 млрд. дол. у підсумку [2]. Але, доцільно відмітити і те, що в Україні на 2025 р. сформовано та забезпечено більш стабільнішу бюджетну позицію, аніж це було в 2024 р. Найперше, це можна пояснити значним рівнем підтримки іноземних партнерів, а також і активно прикладеним зусиллям щодо використання фінансових ресурсів, що отримано від «заморожених» російських активів. Тому, завдяки цим діям Україна має більш кращу фінансову позицію на 2025 р., ніж це було в минулих періодах.

За підсумками 2024 р., сума іноземної (зовнішньої) підтримки державі становила 41,6 млрд. дол. І, взагалі, Україна зуміла забезпечити та зберегти власний стан щодо економічної стабільності на протязі всього 2024 р., що можна характеризувати як достатній рівень наданого зовнішнього фінансування тощо [1]. До того ж, сума наданого цьогогоріч зовнішнього фінансування повинна повністю перекрити загальну очікувану потребу щодо необхідного об'єму державного бюджету.

На рис. 1 відображено структуру наданої міжнародної допомоги Україні за 2024 р.

СЕКЦІЯ 1. РОЗУМНІ МІСТА ТА РОЗУМНІ ТЕРИТОРІЇ: ІНСТИТУЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ ТА МІСЬКЕ УПРАВЛІННЯ

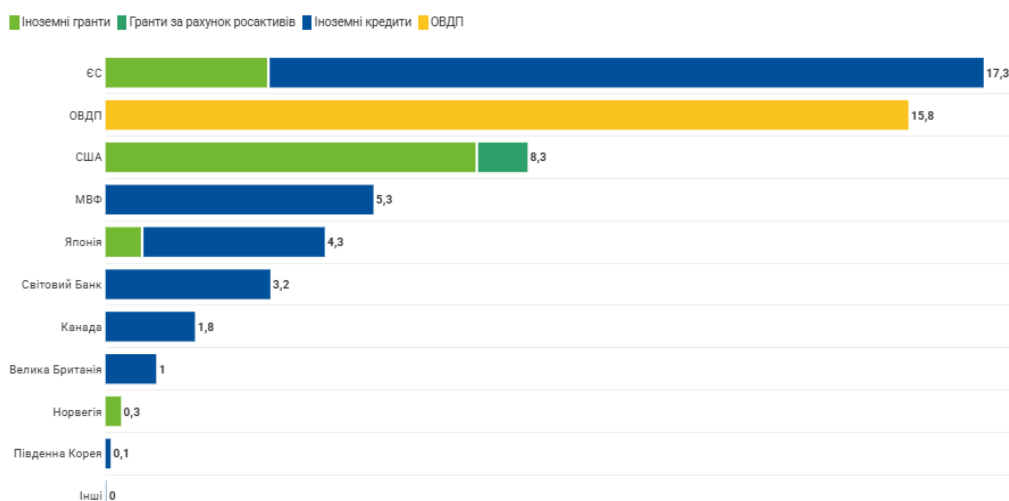

Рис. 1. Міжнародна допомога Україні за 2024 р., млрд. дол.

Примітка: дані із джерела [1]

Також, варто й зауважити те, що власне 2024 р. став в певному значенні дещо переломним щодо надання фінансової допомоги Україні. Адже, вперше за цей період почали надходити фінансові ресурси, отримані від доходів «заморожених» російських активів.

У червні 2024 р., погодженим спільним рішенням країн-лідерів «G7» Україні було надано кредит на суму 50 млрд. дол., що реалізовувався за допомогою механізму «ERA» («Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine»), основна мета якого – погашатися за рахунок отриманих майбутніх доходів від таких активів [1].

На рис. 2 відображено структуру наданої міжнародної допомоги Україні на 2025 р.

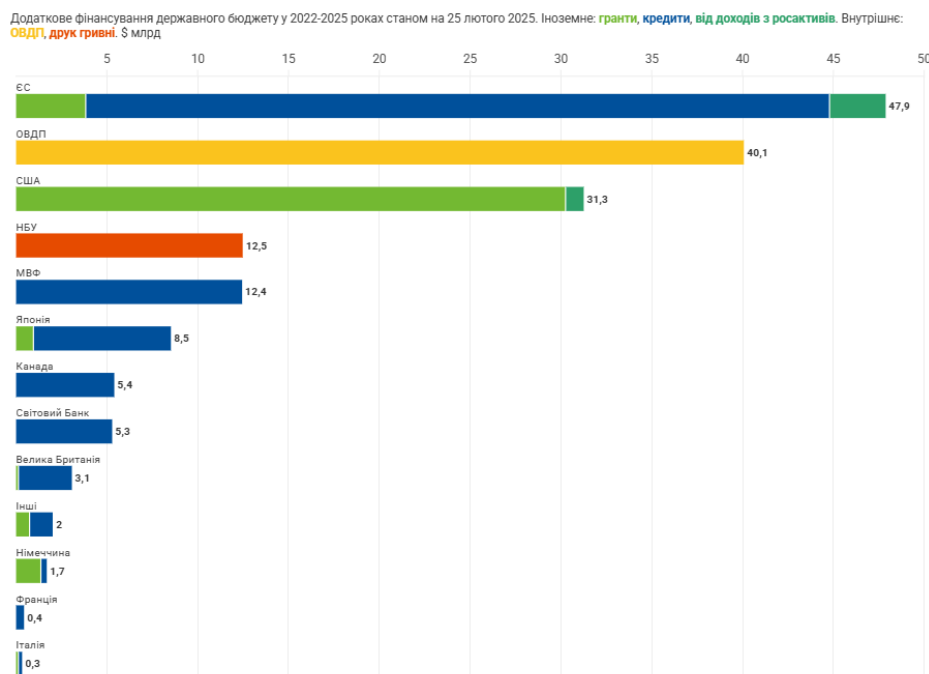

Рис. 2. Міжнародна допомога Україні на 2025 р., млрд. дол.

Примітка: дані із джерела [2]

Найбільшу частку надходжень має забезпечити фінансування «ERA». Це є досить позитивним моментом, адже, такі кошти можуть витрачатися як на забезпечення цивільних, так і на військових потреб. В кінці 2024 р. урядом США для України було здійснено перерахунок 20 млрд. дол. як фінансування «ERA» на рахунки Світового банку. Напря-

витрачання цих коштів спрямовується на виплату заробітної плати в державному секторі, а також на підтримку реалізації програми соціальної підтримки. Надана Україні сума допомоги від ЄС, що сформована за рахунок отриманих доходів із «заморожених» російських активів склала 3 млрд. дол. [2].

Отже, якщо всі кошти «ERA» будуть використовуватися правильно та розмірено, то рівень запасу фінансової стійкості та міцності повинен зберегтися й для 2026-2027 років.

Самойлюк Максим, Акименко Андрій. Українська економіка у 2024 році: спецвипуск Трекеру (18.03.2025). URL: https://ces.org.ua/ukrainian_economy_in_2024/.

Самойлюк Максим. Трекер економіки України під час війни (18.04.2025). URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/>.

Хомюк Н. Л., доктор економічних наук

Волинський національний університет імені Лесі Українки

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ

Сталий розвиток сільських територій набуває особливої актуальності в даний час. Збройна агресія завдала масштабних руйнувань інфраструктурі сіл, спричинила гуманітарну кризу та міграцію. Війна серйозно вплинула на аграрний сектор – за оцінками ФАО, через 9 місяців конфлікту чверть сільського населення, зайнятого в сільському господарстві, припинили або скоротили свою діяльність (FAO, 2022) та різко зросли витрати на виробництво. У цьому контексті досягнення сталого розвитку сільських територій є критично важливим для забезпечення продовольчої безпеки, відновлення економіки та соціальної стабільності країни. Також повоєнна відбудова розкриває можливості для перебудови аграрної політики та прискорення євроінтеграційних реформ, зокрема впровадження найкращих європейських практик управління сільським розвитком. Відповідно, вивчення європейського досвіду та визначення стратегічних орієнтирів розвитку сільських територій України є надзвичайно актуальним.

Сільські території відіграють важливу роль в економіці та суспільстві: станом на початок 2022 р. в сільській місцевості проживало понад 12 млн. осіб (близько 30 % населення) (Cities4Cities | United4Ukraine, 2025). Проте сільські території стикнулись з сукупністю проблем, які загострилися внаслідок війни. Серед ключових викликів сталого розвитку варто виокремити такі:

- демографічна криза та соціальні проблеми. Триває депопуляція і старіння сільського населення, значна частка молоді виїхала до міст чи за кордон у пошуках кращих можливостей. Кількість сільських населених пунктів зменшується щороку через відтік населення та деградацію інфраструктури. У сільській місцевості вищий рівень безробіття, бідності та гірший доступ до якісних послуг – освіти, медицини, культурних послуг – що знижує якість життя і стимулює подальший відтік населення (Остапенко, 2024);

- наслідки війни та післявоєнні виклики. Збитки та втрати, яких зазнав аграрний сектор України в результаті розв'язаної рф повномасштабної війни сягнули в \$80,1 млрд. Наразі через міни та інші вибухонебезпечні предмети Україна зазнає збитків, які оцінюються у \$11,2 млрд щорічно (Несмачна, Красновська, 2025). Війна різко погіршила безпекову та економічну ситуацію в селах, особливо в зонах бойових дій та окупації. Значна частина сільських громад зазнала руйнувань інфраструктури (доріг, електромереж, складів, фермерських господарств), замінування земель, втрати техніки та поголів'я тварин. Людський капітал села теж постраждав – частина працездатного населення мобілізована або виїхала, рівень бідності різко зріс. Таким чином, повоєнний розвиток сільських територій ускладнюється як потребою подолати наслідки руйнувань та соціально-економічного шоку, так і паралельно забезпечити відновлення виробництва та повернення населення;